

Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten

2022-2023

Een programma van

Utrecht
augustus 2022
V&VN Verpleegkundig Specialisten
Cuno van Merwijk en Lies Zuidema

Inhoud

1. Waarom een leergang?	3
2 Sprekers.....	4
3 Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten.....	5
4 Inhoud	8
Module 1 Persoonlijk en verpleegkundig leiderschap	11
Module 2 Beroepsidentiteit en positie van de verpleegkundig specialist	13
Module 3 Coaching.....	15
Module 4 Mijn Leergang: Persoonlijk Leerplan, Project en Werkbezoek.....	16
Module 5 Ontwikkelingen in de gezondheidszorg.....	17
Module 6 Strategie en lobby.....	19
Module 7 Diner Pensant.....	21
Module 8 Zichtbaarheid en communicatie	22
Module 9 Werkbezoek ministerie van VWS en Tweede Kamer	23
Module 10 Samenwerken en onderhandelen	24
Afspraken	25
Literatuur.....	27

1. Waaron een leergang?

De verpleegkundig specialist is een relatief nieuw beroep in de Nederlandse gezondheidszorg. Deze verbinder van 'care' en 'cure' heeft een grote meerwaarde bij het aangaan van de uitdagingen waar de gezondheidszorg voor staat. In een tijd van toenemende vergrijzing, een steeds groter en complexer beroep op de zorg en toenemende tekorten aan gekwalificeerd personeel is het cruciaal dat alle verpleegkundige niveaus – inclusief dat van de verpleegkundig specialist – optimaal worden ingezet.

V&VN VS behartigt de inhoudelijke belangen van de beroepsgroep en kent inmiddels 42 netwerken van beroepsgenoten die zich hebben verenigd op basis van hun werkveld.

V&VN VS heeft als missie dat in 2030 de verpleegkundig specialist algemeen wordt gezien als dé professional die zich richt op het functioneren en de kwaliteit van leven. Dat kan alleen als verpleegkundig specialisten hun beroep in de volle breedte kunnen uitoefenen. Alleen zo kunnen zij met hun deskundigheid maximaal bijdragen aan oplossingen in de gezondheidszorg.

Het is daarom belangrijk dat de naam en kwaliteiten van verpleegkundig specialisten breed bekend zijn. Om dat te bereiken is leiderschap gevraagd, en wel op alle niveaus: team, instelling, branche en politiek. De Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten versterkt bij de deelnemers de competenties die nodig zijn voor effectief leiderschap en verschaft hen de instrumenten om de ambitieuze doelen te bereiken.

Hilgen Smit - Boersma, voorzitter begeleidingscommissie

Resultaten voorafgaande leergangen

V&VN VS is blij met de resultaten van de eerste twee Leergangen strategie en positionering verpleegkundig specialisten. De Leergang draagt bij aan het ontwikkelen en vergroten van het strategisch inzetten van het verpleegkundig leiderschap, zowel in de dagelijkse beroepsuitoefening als in meer overstijgende instellingsgebonden projecten en/of landelijke netwerken. De resultaten zijn goed te vergelijken met de effecten van verpleegkundige leiderschapstrajecten die al zijn aangetoond¹.

Deelnemers zijn 'high potentials', ervaren en ambitieuze verpleegkundig specialisten die hun vaardigheden willen uitbouwen en uitdragen. Zij hebben lef, creativiteit en zelfvertrouwen.

*'Het belangrijkste wat ik uit de leergang haal is inspiratie, dankzij de fantastische sprekers en de verhalen en ervaringen van de mede-deelnemers
De kwaliteiten van alle deelnemers liggen echt hoog en vragen daardoor van mij mijzelf verder te ontwikkelen en het vak naar een nog hoger niveau te tillen. De individuele coaching is hierbij een mooie aanvulling, om te kijken welke punten ik verder kan en moet ontwikkelen om dit hogere niveau te bereiken.*

Verder heeft de leergang mijn ogen geopend om meer buiten mijn directe werkveld te kijken, hoe ga je contacten met instanties en de overheid aan, waar moet je allemaal zijn en wie heb je hiervoor nodig? Maar vooral: wij moeten dit doen, niet afwachten, wees rebels en ga zelf aan de slag.'

Teie Salomons, deelnemer Leergang 2

¹ Nieuwe leiders in de wijk. Evaluatie ambassadeurstraject voor de wijkverpleegkundige. Wolbers, I., Lalleman, P., Bleijenberg, N., Utrecht:HU (2018).

2 Sprekers

Deelnemers van de eerste drie Leergangen prijzen de hoge kwaliteit van de sprekers. Ieder jaar worden sprekers aangezocht uit de netwerken van V&VN VS en de programmamanager.

Hieronder een (chronologisch) overzicht van de sprekers die aan de Leergang verbonden zijn.

Irma de Hoop, verpleegkundig specialist GGZ en voorzitter V&VN VS

Pieterbas Lalleman, docent Hogeschool Utrecht en toezichthouder in de zorg

Tineke Pacqué, Througether

Inge Rinzema, verpleegkundig specialist, vicevoorzitter V&VN VS

Marlies de Rond, beleidsmedewerker KNMG

Jaap Kappert, bestuurslid V&VN

Wendy Steentjes, communicatieadviseur ZonMw

Marian Kaljouw, voorzitter Nederlandse Zorgautoriteit

Josefien Kursten, CFO raad van bestuur UMC Utrecht

????, Patiëntenfederatie Nederland

Tom Oostrom, directeur Nierstichting

Francis Bolle, senior beleidsmedewerker en lobbyist V&VN

Anne Marie Weggelaar, Assistant Professor Erasmus School of Health Policy & Management Health Services Management & Organisation (HSMO) Erasmus Universiteit

Petra Stienen, communicatiestrateg

Marjolein Tasche, voorzitter raad van bestuur Franciscus Vlietlanden, lid bestuur NVZ, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen

Stephan Valk, voorzitter raad van bestuur Parnassagroep, lid bestuur GGZ Nederland

Begeleidingscommissie

Hilgen Smit-Boersma, verpleegkundig specialist GGZ, GGZ Rivierduinen, voorzitter

Ina van Ingen Schenau, verpleegkundig specialist AGZ Martiniziekenhuis

Pascale Rollé, verpleegkundig specialist GGZ, criminoloog, praktijkopleider GGZ Eindhoven

Sanne Smulders, verpleegkundig specialist AGZ, docent-onderzoeker HBO-V &

Talmalectoraat, bestuurslid V&VN VS

Cuno van Merwijk, secretaris

Programmamanager

Lies Zuidema, Zuidema Interim-management & Advies BV

3 Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten

De verpleegkundig specialist is een verbindende beroepsbeoefenaar met generalistische en specialistische bekwaamheden die uitdagingen in de zorg aangaat als samenwerkingspartner met de zorgvrager, het zorgteam, en met anderen binnen en buiten de zorgorganisatie. Zij is zich bewust van transities in zorg, bijvoorbeeld van de verschuiving van de medisch-specialistische zorg naar de eerstelijnszorg of van de toenemende verbinding tussen de geestelijke gezondheidszorg en de somatische gezondheidszorg die afstemming tussen behandelaars steeds noodzakelijker maakt. Zij is een 'T-shaped' beroepsbeoefenaar die als zelfstandig behandelaar optreedt in de rol van regievoerend behandelaar of van medebehandelaar.²

De meerwaarde van de verpleegkundig specialist als verbinder van 'care' en 'cure' wordt gelukkig steeds meer herkend en ingezet. Toch is er, in het belang van toekomstbestendige patiëntgerichte zorg, nog veel winst te behalen. De Leergang ontwikkelt bij de deelnemers een instrumentarium om daar actief aan bij te dragen.

Doelen

De leergang draagt op micro-, meso- en macroniveau bij aan:

- Effectieve en doelmatige patiëntenzorg, om antwoord te geven op de vraag naar toegankelijke, hoogwaardige, betaalbare en geïndividualiseerde gezondheidszorg.
- Verbinden van 'cure' en 'care'.
- Kwaliteit van leven van patiënten.
- Meer duidelijkheid over de (afbakening van) taken, verantwoordelijkheden en wettelijke bevoegdheden van de verpleegkundig specialist. Doelgroepen daarbij zijn onder andere samenwerkingspartners in de zorg, patiënten(organisaties), bestuurders, beleidsmakers.
- Optimale samenwerking tussen artsen, verpleegkundigen en zorgaanbieders.
- Meer onderzoek naar doelmatigheid en kosteneffectiviteit, in relatie tot patiënttevredenheid.
- Een beter imago van het beroep van verpleegkundige en verpleegkundig specialist.

Rol van afgestudeerden

Na het volgen van de leergang:

- Nemen de deelnemers het voortouw in de lokale en landelijke strategische agenda voor het bieden van doelmatige en effectieve patiëntenzorg.
- Ondersteunen zij proactief hun instelling in het organiseren van doelmatige patiëntenzorg.
- Promoten zij het beroep van verpleegkundige en verpleegkundig specialist.

Opzet

- Er is plaats voor maximaal achttien deelnemers.
- De leergang duurt tien maanden.
- De leergang bestaat uit tien modules.

Profiel deelnemers

- Verpleegkundig specialist AGZ en GGZ, leider in spé.
- Twee jaar werkervaring als verpleegkundig specialist.
- Lid van V&VN VS.
- Innovator of onderzoeker, verbinder van wetenschap en praktijk.

² <https://venvnvs.nl/venvnvs/beroepsprofiel-verpleegkundig-specialist/>

- Bereidheid tot leren en uitbouwen van kwaliteiten.
- Lef, creativiteit en zelfvertrouwen.

Selectieprocedure

- V&VN VS maakt in relevante media de start van de Leergang bekend.
- Voor de start wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd.
- Geïnteresseerden schrijven een motivatiebrief bij hun cv.
- Kandidaten die aan de eisen voldoen worden uitgenodigd voor een gesprek met de selectiecommissie, die bestaat uit de projectleider, opleider/programmamanager en leden van de begeleidingscommissie.
- De selectiecommissie maakt een keuze uit de deelnemers aan de hand van de brief, gesprek en selectiecriteria.
- Gestreefd wordt naar een goede verhouding van AGZ en GGZ, sekse en leeftijd, spreiding over Nederland, intra-, trans- en extramuraal.

Belangrijke data

Informatiebijeenkomst

24 maart 2022, 19.00-20.30 uur (zoom)

Aanmelding

Kandidaten sturen voor 25 april 2022 motivatiebrief en cv (in één document) aan cunovanmerwijk@gmail.com
Deelname aan de voorlichtingsbijeenkomst is geen voorwaarde voor deelname aan de Leergang.

Selectiegesprekken (zoom, 45 minuten per gesprek)

16, 17, 18 en 19 mei: 13.00 – 20.45

20 mei: 13.00 – 16.45

Uitsluitel toelating

24 mei 2022

Data Leergang:

29 september 2022 hele dag

27 oktober 2022 hele dag

24 november 2022 hele dag

26 januari 2023 hele dag

? februari 2023 Diner Pensant, 's avonds

30 maart 2023 hele dag

? april 2023 Werkbezoek VWS en Tweede Kamer, 's middags

1 juni 2023 hele dag

Diploma: 13 of 14 juni 2023

Overige zaken

Accreditatie en certificaat

Voor de Leergang wordt accreditatie aangevraagd bij het Verpleegkundig Specialisten Register VSR. Alle modules, ingevulde evaluaties, werkbezoeken, Diner Pensant, het coachingstaject en project wegen mee bij de accreditatie. Deelnemers ontvangen na afronding een certificaat uit handen van een vooraanstaand functionaris in de zorg.

Kosten

De kosten voor deelname bedragen € 3.995, te betalen door de werkgever van de verpleegkundig specialist. Niet inbegrepen zijn kosten voor aan te schaffen literatuur.

Afspraken

Deelnemers, werkgevers en V&VN VS leggen de afspraken vast (zie bijlage).

'Je ziet en voelt de groei van deze groep verpleegkundig specialisten; zij stimuleren elkaar zo goed in die voortgang! Bewonderenswaardig.'

Lies Zuidema, voorzitter raad van bestuur Brentano, programmamanager Leergang

4 Inhoud

De leergang bestaat uit tien modules:

- Zes themamodules (zes hele dagen).
- Module Coaching (zes bijeenkomsten van 1,5 uur).
- Module 'Mijn Leergang'
 - Persoonlijk leerplan.
 - Werkbezoek aan een collega (een dagdeel).
 - Project.
- Module Diner Pensant (een dagdeel).
- Module Werkbezoek ministerie van VWS en Tweede Kamer (een dagdeel).

Ter voorbereiding op de modules voeren de deelnemers, individueel en collectief, opdrachten uit.

Actieleren

De Leergang gebruikt als methode actieleren.

'Er is geen leren zonder actie en geen actie zonder te leren.' Met die woorden introduceerde de Britse onderwijsvernieuwer Reginald Revans³ de theorie van actieleren in het midden van de twintigste eeuw. Actieleren is een vorm van leren waarin een groep deelnemers door bespreking van urgente en belangrijke vraagstukken van en met elkaar leert. Het ondernemen van acties, onbekende problemen aanpakken, nieuwe paden zoeken, risico's nemen en experimenten aangaan zijn inherent aan actieleren.

Basiscomponenten van actieleren⁴

- Vraagstukken of problemen die strategisch en zeer relevant zijn voor alle groepsleden.
- Oplossen van complexe vraagstukken en problemen door middel van actie, implementatie en reflectie op de resultaten.
- Continue focus op de uitkomsten en verbetering van proces.
- Ontwikkelen van creatieve, flexibele en succesvolle strategieën.
- Een groep mensen die regelmatig samenkomt om elkaar te helpen leren van hun ervaringen. De groep is divers samengesteld en brengt nieuwe praktijkgerichte en pragmatische visies op het probleem.
- Empowerment van de groep om oplossingen te zoeken en actie te ondernemen.
- Een proces dat de nadruk legt op inzichtelijke vragen, kritisch denken en wederzijds respect.
- Reflecterend luisteren.
- Coaches die focussen op de uitkomst en het proces.
- Transfervermogen van eigen ervaringen, ervaringen gebruiken voor nieuwe situaties.

Kernvragen van actieleren

- Wat is nodig om te doen en wat is het probleem?
- Wie is probleemeigenaar en hoe ervaart de groep het probleem?

³ Revans, R. W. (1982). The Origins and Growth of Actieleren. Bromley: Chartwell-Bratt Ltd

⁴ Applying actieleren to corporate projects in executive education programs. Thomas E. Conine Jr. Carlo B. Peratoner. 26 January 2019
<https://doi.org/10.1002/joe.21907>

- Waarvoor neem ik verantwoordelijkheid?
- Welk resultaat wil ik bereiken?
- Voor wie doe ik het?
- Wie heb ik nodig? Welke stappen zet ik?
- Wat werkt tegen? Hoe ga ik daarmee om?
- Hoe leer ik en hoe leert het team?⁵

Werkwijze: zelfstandig in een groep

De deelnemers aan de Leergang zijn hoogopgeleide zorgprofessionals; van hen wordt bij het uitvoeren van de opdrachten dan ook een hoge mate van zelfstandigheid verwacht. Tegelijkertijd werken de deelnemers ook als collectief aan opdrachten.

Om de teambuilding te bevorderen en informeel leiderschap in de praktijk te brengen is per module een drietal leergangdeelnemers verantwoordelijk voor het 'leveren' van de collectieve onderdelen in de opdrachten, nakomen van afspraken, en de evaluaties. Bij de start van iedere themamodule geven zij een kort overzicht van het verloop van het proces. Zodoende vindt vanaf de start interactie plaats tussen de deelnemers onderling, en tussen de deelnemers, sprekers en projectleiding. (Inter)actie is een essentieel onderdeel van de methode actieleren.

Evaluëren is een vorm van reflecteren. Na afloop van iedere maken de deelnemers een evaluatie. Deze evaluatie is een integraal onderdeel van de Leergang en helpt de deelnemer te reflecteren op individuele en collectieve vorderingen. Voor de begeleidingscommissie zijn de evaluaties onmisbaar bij het monitoren van de kwaliteit. De evaluaties tellen mee bij de accreditatiepunten.

Coachen is eveneens een cruciaal onderdeel van actieleren. Alle leergangdeelnemers krijgen een ervaren coach toegewezen, op basis van hun persoonlijke leerdoelen.

⁵ <https://actionlearningacademy.nl/organisatie/artikelen/wat-is-action-learning/>

De Leergang en het Beroepsprofiel

Het beroepsprofiel (Kappert & De Hoop, 2019) hanteert twee modellen om de competentiegebieden van de verpleegkundig specialist in kaart te brengen: de CanMEDS en het model van de T-shaped professional. De Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten versterkt in de CanMEDS met name de competentiegebieden Communicatie, Samenwerking en organisatie en Professionaliteit en in het T-shaped model Kwaliteit van zorg ontwikkelen en Leiderschap tonen.

DE CANMEDS-COMPETENTIEGEBIEDEN VAN DE VERPLEEGKUNDIG SPECIALIST

COMPETENTIEGEBIEDEN

De competentiegebieden zijn de volgende:

- 1 **Klinische expertise:** de verpleegkundig specialist als behandelaar met verpleegkundige en medische expertise.
- 2 **Communicatie:** de verpleegkundig specialist als communicator.
- 3 **Samenwerking:** de verpleegkundig specialist als samenwerkingspartner.
- 4 **Organisatie:** de verpleegkundig specialist als organisator van kwaliteit van zorg.
- 5 **Gezondheidsbevordering:** de verpleegkundig specialist als gezondheidsbevorderaar.
- 6 **Wetenschap:** de verpleegkundig specialist als academicus en onderzoeker.
- 7 **Professionaliteit:** de verpleegkundig specialist als zelfbewuste beroepsbeoefenaar.

DE VERPLEEGKUNDIG SPECIALIST: EEN T-SHAPED BEROEPSBEOEFENAAR

generalistische bekwaamheden verpleegkundig specialist

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	ONDERWIJZEN EN OPLEIDEN	REGIEVOEREND BEHANDELAAR	KWALITEIT VAN ZORG ONTWIKKELEN	LEIDERSCHAP TONEN
<ul style="list-style-type: none"> > op waarde schatten resultaten onderzoek voor beroepsuitoefening, > initiëren, opzetten en uitvoeren onderzoek gericht op beroepspraktijk, > participeren binnen kennisnetwerken 	<ul style="list-style-type: none"> > begeleiden, coachen en onderwijzen collega-zorgverleners, > opleiden van (regie-)verpleegkundigen in opleiding tot verpleegkundig specialist, > initiëren van en participeren in intercollegiale toetsing 	<ul style="list-style-type: none"> > de coördinator van het zorgproces en het eerste aanspreekpunt voor de zorgvrager en zijn naasten en/of wettelijk vertegenwoordiger, > de regievoerend behandelaar heeft een wezenlijk aandeel in de inhoudelijke behandeling 	<ul style="list-style-type: none"> > initiëren, ontwikkelen en implementeren kwaliteit van zorg, innovatie en professionalisering werkomgeving, > participeren binnen kwaliteitsnetwerken 	<ul style="list-style-type: none"> > initiatief nemen ten behoeve van het verhogen van de kwaliteit van de zorg (waardevolle zorg) ten dienste van de individuele zorgvrager, de organisatie en/of het team of van de volksgezondheid en het gezondheidszorgsysteem, > professionaliseren van het beroep verpleegkundig specialist en het vakgebied verpleegkunde

ZELFSTANDIG BEHANDELAAR

- > methodisch en systematisch stellen van een diagnose en het indiceren, organiseren en verlenen van verpleegkundige en geneeskundige behandeling,
- > begeleiden zorgvragers gericht op de ziekte en op het ziek zijn waarbij de mens in zijn context centraal staat, en waarbij de uitkomsten betrekking hebben op het handhaven of opnieuw verwerven van de gezondheid, het lichamelijk en/of psychisch functioneren, de kwaliteit van leven en de waardigheid van het leven,
- > specialistische kennis, vaardigheden en attitude in het eigen aandachtsgebied en het eigen expertisegebied binnen het specialisme AGZ of het specialisme GGZ

specialistische bekwaamheden verpleegkundig specialist

Module 1 Persoonlijk en verpleegkundig leiderschap

Datum: 29 september 2022

Locatie: Kanaal30, Kanaalweg 30, 3526 KM Utrecht

Op diverse niveaus krijgen alle verpleegkundig specialisten met leiderschap te maken. Vaak zijn zij zich echter niet voldoende bewust van hun doelen en van de instrumenten die zij kunnen inzetten. Om als leider effectief te zijn is het belangrijk te weten wat voor type leider je bent. Deze module verschaft daarin duidelijkheid.

Effectief leiderschap is noodzakelijk om overal waar verpleegkundig specialisten werken hun kwaliteiten optimaal in te zetten – en herkenbaar te maken - voor doelmatige patiëntenzorg.

Leerdoelen

1. Kennismaking, het leren kennen van eigen en andermans leiderschapskwaliteiten en een start maken met het vormen van een groep.
2. Zicht krijgen op: wie ben ik? Wat is mijn profiel? Wat zijn mijn drijfveren, wat wil ik en hoe bereik ik dat?
3. Verdieping: wat is verpleegkundig leiderschap? Welke strategieën horen erbij in welke situatie?

Gasten en sprekers

Irma de Hoop, verpleegkundig specialist Careyn

Pieterbas Lalleman, lector Leiderschap Fontys en toezichthouder in de zorg

Tineke Pacqué, Througether

Lies Zuidema, programmamanager

Programma

08.45	Inloop en voorbereiding dag
09.00	Kennismaking: klein rondje, Lies Zuidema
09.30	Mijn leiderschap, Irma de Hoop
10.00	pauze
10.15	Interactief college, Pieterbas Lalleman
12.00	Fotomoment en pauze
12.30	Lunch
13.00	Start training onder leiding van Lies Zuidema
13.45	Bespreken 360 graden feedback en DISC analyse in studiegroepjes, Tineke Pacqué
16.45	Evaluatie module 1
17.00	Sluiting

Opdrachten

1. Maak een 360 graden feedback. Vraag daarvoor aan een directe collega, leidinggevende en iemand uit je persoonlijke sfeer om schriftelijk weer te geven: Waar moet ik mee ophouden? Waar moet ik mee starten? Waar moet ik mee doorgaan? Completeer het materiaal met je eigen analyse tot een digitaal document.
2. Bereid een presentatie voor van één minuut waarin je je voorstelt, wat je wilt leren in de leergang, wat uit je 360 graden feedback kwam en wat je wilt bereiken over vijf jaar. Gebruik geen PowerPoint of film.

3. Maak een DISC-analyse. Hiervoor krijg je een geïndividualiseerde link (inclusief gebruiksaanwijzing) toegestuurd.
4. Verspreid het Beroepsprofiel verpleegkundig specialist (Kappert & De Hoop, 2019) in je instelling bij management, raad van bestuur en collega's. Bied een gesprek aan over de toegevoegde waarde van de verpleegkundig specialist.
5. Start je portfolio 'mijn leiderschap' (zie Module 4) met als onderdelen:
 - Je actuele netwerk, lokaal, regionaal en landelijk.
 - Je leerdoelen voor de Leergang.
 - Het project dat je wilt uitvoeren in de leergang.
 - Formuleer de coachingsvraag voor je coach.

Leesvoorbereiding

- Verpleegkundig leiderschap van Hester Vermeulen e.a. (2017). Wat leer je over strategie en verpleegkundig leiderschap? In welke fase van leiderschap bevind jij je?
- Lees artikelen van verpleegkundig leiderschapsgoeroe Greta Cummings via het internet. Wat leer je ervan?
https://www.verpleegkundigleiderschap.nu/wp-content/uploads/2018/12/The_relationship_between_nursing_leadership-and-patient-outcomes.pdf
[Leadership styles and outcome patterns for the nursing workforce and work environment: A systematic review Greta G. Cummings a,b, *, et al CLEAR Outcomes Research Program \(Connecting Leadership Education & Research\), University of Alberta, Edmonton, Canada](#)
[Factors contributing to nursing leadership: A systematic review Greta Cummings, How Lee, Tara Macgregor, ...First Published October 1, 2008 review Article Find in PubMed](#)
<https://doi.org/10.1258/jhsrp.2008.007154>

'Door de Leergang werk ik als verpleegkundig specialist bewust en bekwaam. Oprecht nieuwsgierig vraag ik mezelf: Welke waarde voeg ik als verpleegkundig specialist toe in dit proces of bij deze patiëntengroep? Dit brengt mij verder in de positionering van ons vak.'
Susanne de Wit (Alrijne Ziekenhuis)

Module 2 Beroepsidentiteit en positie van de verpleegkundig specialist

Datum: 27 oktober 2022

Locatie: Kanaal30, Kanaalweg 30, 3526 KM Utrecht

Als verpleegkundig specialisten hun meerwaarde optimaal willen inzetten is het heel belangrijk dat zij een goed beeld hebben van hun beroepsidentiteit, van wat die meerwaarde precies inhoudt. Verpleegkundig specialisten uit alle sectoren zijn het erover eens dat zij de essentie van het beroep delen. Maar waaruit bestaat die nu eigenlijk precies? Deze module verschaft de deelnemers de instrumenten om daarin duidelijkheid te brengen.

Leerdoelen

1. Visie vormen op de beroepsidentiteit van de verpleegkundig specialist, in relatie tot goede patiëntenzorg, en deze met argumenten kunnen onderbouwen.
2. Leren over de eigen kaders heen kijken. Antwoorden vinden op vragen:
 - Wat hebben verpleegkundig specialisten in uiteenlopende contexten gemeen, en wat zijn de verschillen?
 - Wat voegt de verpleegkundig specialist toe aan de patiëntenzorg?
 - Wat is de meerwaarde van het masterniveau met verpleegkundige achtergrond?
 - Zijn we de sterke schakel tussen zorg en andere disciplines, met name artsen?
 - Wat mag nu wettelijk?
 - Wat zijn actuele verpleegkundig specialist-praktijken in GGZ en AGZ?
3. Visie vormen op het vraagstuk: wordt het beroep van verpleegkundig specialist als top van het verpleegkundig beroepenhuis louter gekenmerkt door taakherschikking en integraal behandelaarschap, of omvat het beroep meer?
4. Identificeren van het lokale en landelijke krachtenveld waarin de verpleegkundig specialist opereert. Wat beogen de diverse partijen, zoals raden van bestuur, artsen, brancheorganisaties, en (V&VN) verpleegkundig specialisten zelf?
5. Starten met strategische communicatie, inzicht krijgen in de kansen en risico's van social media en communicatie.

Gasten en sprekers

Inge Rinzema, verpleegkundig specialist AGZ en voorzitter V&VN VS

Marlies de Rond, beleidsmedewerker KNMG

Jaap Kappert, bestuurslid V&VN

Wendy Steentjes, communicatieadviseur ZonMw

Lies Zuidema, trainer en programmamanager

Programma

08.45	inloop en voorbereiding dag
09.00	Terugkoppeling opdrachten module door deelnemers
09.30	Stand van zaken ten aanzien van verpleegkundig specialisten in Nederland, Inge Rinzema
10.45	pauze
11.00	Hoe beweeg ik mij als verpleegkundig specialist in het lokale en landelijke krachtenveld, Marlies de Rond
12.30	Lunch
13.00	Juridische mogelijkheden van de verpleegkundig specialist, Jaap Kappert
14.45	pauze
15.00	Strategische communicatie deel 1, Wendy Steentjes
16.45	Training en groepsproces, onder leiding van Lies Zuidema
17.00	Sluiting

Opdrachten

1. Is er in jouw instelling een beleid voor de inzet van het beroep verpleegkundig specialist? Waarom wel/niet? Ga hierover in gesprek met de leidinggevende en/of raad van bestuur.
2. Is er een functiebeschrijving? Wat vind jij van deze functiebeschrijving? Hoe wordt de verpleegkundig specialist hierin gepositioneerd (denk bijvoorbeeld aan het voorkomen van 'hiërarchische verhouding', 'eindverantwoordelijkheid', 'onder verantwoordelijkheid van', 'supervisie')
3. Kan je een vertaling maken van het beroepsprofiel (denk aan de regievoerend behandelaar en de overige punten genoemd in de T-shaped beroepsbeoefenaar) naar de functiebeschrijving? Hoe zou je je functiebeschrijving aanpassen op grond van het beroepsprofiel? Bij wie kun je invloed uitoefenen om dit te veranderen?
4. In hoeverre kan jij het beroep in de volle breedte uitoefenen? Zie hiervoor pagina 11 en 12 van het beroepsprofiel, de T-shaped beroepsbeoefenaar. Denk aan de mogelijkheid om DBC's te openen of een andere registratievorm in jouw sector, voldoende tijd voor wetenschappelijk onderzoek en de kwaliteit van zorg verbeteren.
5. Is er een vakgroep VS of zijn verpleegkundig specialisten onderdeel van de VAR? Is hier verschil in? Waarom is dat en wat verstevigt de positie van de verpleegkundig specialist?
6. Formuleer de 'unique selling points' van een verpleegkundig specialist op een A4.
7. Leg contact met de afdeling communicatie van je instelling en verdiep je in strategisch communicatiebeleid van jouw organisatie.
8. Beschrijf je ervaringen met social media. Waar ben je al actief?
9. Formuleer gezamenlijk twee vragen met betrekking tot social media en stuur die aan Cuno van Merwijk.

Leesvoorbereiding

- Samenvatting van het proefschrift van dr. Ada ter Maten-Speksnijder: Op zoek naar Florence: een nieuw licht op de professionele verantwoordelijkheid van verpleegkundig specialisten via www.proefschriftenverpleegkunde.nl
- Lees over positieve gezondheid van Machteld Huber. Wat valt je op aan haar concept van positieve gezondheid en hoe verhoudt dit zich Virginia Henderson's The Nature of Nursing (1966).

Module 3 Coaching

Datum: vanaf de matching, na module 2

Locatie: naar keuze van de coach

Coaching is een cruciaal onderdeel van de methodiek actieleren. In de Leergang helpt de coach een coachee doelen te verwezenlijken en zich verder te ontwikkelen. De coach helpt de coachee bij het leren. Niet door te onderwijzen, maar door te inspireren en te ondersteunen. Hierdoor zijn coaches in staat het reflecterende en zelfsturende vermogen van de coachee(s) optimaal te stimuleren.

Kenmerkend voor coaching is het gebruik van instrumenten als de 360-graden feedback, interviews met collega's en 'shadowing on the job'.

Praktisch

Elke deelnemer wordt gekoppeld aan een coach, op basis van de individuele leervraag en leerdoelen.

Er zijn zes fysieke contactmomenten met de coach van elk 1,5 uur. De coaching vindt plaats op de voorkeursplek van de coach. Deelnemers leggen zelf contact met hun coach en sturen hem of haar hun portfolio, leerdoelen en coachingsvraag. Ze maken van het coachingstraject een verslag dat wordt voorgelegd aan de coach en aan Lies Zuidema. Dit verslag is onderdeel van de accreditatie en dient voor de diplomering te worden aangeleverd.

De coaches voor de Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten zijn zeer ervaren professionals uit diverse segmenten van zorg. Vaak zijn de coaches lid of voorzitter van een raad van bestuur of directie, maar onder hen zijn ook artsen, managers, onderzoekers en specialisten op het gebied van communicatie en strategie. De coaches worden geworven in de netwerken van V&VN VS, programmamanager en projectmanager.

'In het contact met de coachee ervaar je in alle opzichten: 'vakmanschap is meesterschap'. Dat is niet alleen van belang voor de positionering en ontwikkeling van de verpleegkundig specialist als individu en als groep, maar ook voor die van het verpleegkundig beroep in het algemeen. De inhoud van het vak is leidend en maakt het mogelijk om carrière te maken in je vak (en niet alleen als manager). Een wenkend perspectief voor veel verpleegkundigen.'

Coach

Module 4 Mijn Leergang: Persoonlijk Leerplan, Project en Werkbezoek

Datum: het traject van deze module omvat de hele duur van de Leergang

Bij de methodiek actieleren is het in de praktijk brengen van het leren een wezenlijk aspect. In deze module zijn de onderdelen samengebracht die de deelnemer zelf initieert: het Persoonlijke Leerplan, een project en een werkbezoek. Aan het eind van de Leergang worden de diverse onderdelen van de module, gebundeld in een portfolio, aan de projectleider voorgelegd; dit vormt onderdeel van de accreditering.

Persoonlijk Leerplan

Het Persoonlijk Leerplan omvat onder meer de 360 graden feedback, de DISC-analyse en de persoonlijke leerdoelen, maar ook de evaluaties van de modules en de coaching.

Project

Onderdeel van de Leergang is het ontwikkelen en uitvoeren van een project, gericht op strategie en positionering van de verpleegkundig specialist. Bijvoorbeeld het opzetten van een stafconvent of het versterken van een netwerk binnen V&VN VS.

Het project omvat minimaal de fasen en onderdelen:

- Start en definitiefase met doelstelling.
- Ontwerpfase met strategie, visie, missie en financiering van het project.
- Realisatiefase met communicatie en samenwerking.
- Nazorgfase.

Er kan gekozen worden voor een project in je eigen organisatie of een netwerk van V&VN VS. In dat geval kan met de beleidsmedewerker van V&VN VS worden overlegd over de keuze van een project. We verwachten een projectplan van een A4, een tussenrapportage en eindrapportage.

Werkbezoek en schaduwen

Deelnemers brengen een werkbezoek aan elkaar

Doel: leren van- en op de werkplek.

Voor het werkbezoek schaduwen de deelnemers één dag of dagdeel een collega uit de Leergang in zijn of haar organisatie. Tijdens het schaduwen stel je vragen over wat je ziet gebeuren en maak je korte aantekeningen over wat je opvalt, wat je mooi vindt of wat je verbaast:

- Wat zie ik mijn collega doen in het dagelijks werk?
- Hoe verschilt haar/ zijn aanpak van die van mijzelf?
- Is deze verpleegkundig specialist zichtbaar, en, zo ja, voor wie?
- Heeft deze verpleegkundig specialist invloed, en, zo ja, op wie en wat?
- Hoe ziet het netwerk eruit, wie maken ervan deel uit?
- Toont deze verpleegkundig specialist leiderschap en, zo ja, hoe?

Vervolgens bespreek je met elkaar de opbrengsten. Wil je je verdiepen in het concept van schaduwen? Lees hoofdstuk 5 van het proefschrift *Leadership as blended care on daily work and habitus of nurse middle managers in hospitals* van Pieterbas Lalleman (2017).

Suggestie: schaduw een verpleegkundig specialist uit een ander werkveld dan het jouwe.

Van het werkbezoek maak je voor je portfolio een verslag van wat je hebt geleerd.

Module 5 Ontwikkelingen in de gezondheidszorg

Datum: 24 november 2022

Locatie: Kanaal30, Kanaalweg 30, 3526 KM Utrecht

De Covid-19-pandemie heeft een aantal knelpunten en structurele gebreken in de gezondheidszorg in Nederland – vaak pijnlijk - blootgelegd. Tekorten aan verpleegkundigen en denken en handelen vanuit geldstromen in plaats vanuit het belang van de patiënt zijn enkele van de meest in het oog springende. Voor een toekomstbestendige zorg moeten alle expertises, inclusief die van de verpleegkundig specialist, optimaal worden ingezet. Deze module maakt duidelijk welke partijen daarbij kunnen faciliteren.

Leerdoelen

1. Inzicht in de toekomstige ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Welke vragen komen op ons af?
2. Inzicht in de bekostiging van de verpleegkundig specialist, zowel landelijk als in de eigen organisatie, binnen de huisartsenzorg, ziekenhuizen, VVT en gehandicaptenzorg. Inzicht in uitdagingen en hiaten in de bekostiging van de zorg door verpleegkundig specialisten.
3. Inzicht in de rol van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en zorgverzekeraars in het krachtenveld van de gezondheidszorg.
4. Antwoord op de vraag: wat kunnen NZa en zorgverzekeraars betekenen voor de verpleegkundig specialist en vice versa, aan de hand van de [monitor taakherschikking](#).
5. Strategie ontwikkelen in de richting van de zorgverzekeraars en NZa.
6. Zicht krijgen op visie van patiëntenorganisaties en hoe je aansluit bij de visie van Patiëntenfederatie Nederland.

Gasten en sprekers

Marian Kaljouw, voorzitter Nederlandse Zorgautoriteit

Josefien Kursten, CFO Raad van Bestuur UMC Utrecht

....., senior adviseur, Patiëntenfederatie Nederland

Lies Zuidema, trainer en programmamanager

Programma

08.45	Inloop en voorbereiding dag
09.00	Terugkoppeling opdrachten door deelnemers
09.30	De gezondheidszorg van 2030 Vraag en aanbod; kansen voor de verpleegkundig specialist Financiering zorg en de rol van de NZa, Marian Kaljouw en Josefien Kursten
10.45	pauze
11.00	vervolg Josefien Kursten en Marian Kaljouw
12.30	lunch
13.00	Uitkomsten van zorg vanuit patiëntenperspectief
14.45	pauze
15.00	Training en groepsproces, onder leiding van Lies Zuidema
17.00	Sluiting

Opdrachten

1. Vergelijk online de missies, visie en doelen van VWS, RVS, TNO en RIVM ten aanzien van de toekomst van de zorg. Formuleer vragen op basis van je bevindingen voor de sprekers.
2. Beschrijf in groepjes van vier de bekostiging voor je eigen zorg in bijvoorbeeld de huisartsenzorg, GGZ, ziekenhuizen, VVT en gehandicaptenzorg. Voeg de resultaten als groep samen en kijk naar overeenkomsten en verschillen.

3. Ga in gesprek met de inkoop van de zorgverzekeraar in jouw regio. Formuleer daarvoor je vragen.
4. Maak een vlog over de toegevoegde waarde van verpleegkundig specialist voor je directeur, raad van bestuur, arts of zorgverzekeraar.
5. Maak voor een patiëntenvereniging, patiëntenraad (landelijk, regionaal of lokaal) een presentatie over de verpleegkundig specialist. Laat via sociale media horen hoe dat ging.
6. Beschrijf in groepjes wat de patiëntenorganisatie die je bezoekt verwacht van verpleegkundig specialisten en voeg de resultaten samen tot een rapportje voor V&VN VS.

Leesvoorbereiding

- Relevante onderdelen van de Verkenning Toekomst Volksgezondheid (VTV).
- Recente rapporten van de RVS.
- Strategische agenda van de NZa.
- Rapport Naar nieuwe zorg en zorgberoepen van het Zorginstituut.
- De rollen van zorgaanbieders, zorgverzekeraars en NZa in het zorgstelsel.
- [Monitor taakherschikking](#) NZa.
- [De stand van de zorgmarkten 2019](#) van de NZa.
- VWS de ontwikkeling van uitkomstgerichte zorg.
- De visie van Patiëntenfederatie.
- 40 jaar patiëntenbeweging 'Hoe gaat het met je?' van Hans Bart.

Voor het realiseren van je doelen moet je als verpleegkundig specialist kunnen communiceren op diverse niveaus: strategisch niveau (bestuursniveau), operationeel (werkvloer) en tactisch niveau (middenmanagement). Om voor **modules 8 en 10** een programma 'op maat' te maken hebben we graag antwoord op een aantal vragen.

- Wat is jouw bagage qua strategische communicatie (algemene achtergrond, opleiding, kennis en interesse in strategische communicatie)?
- Wat vind je van het onderwerp strategische communicatie?
- Aan welke strategische communicatievaardigheden heb je behoefte?
- (Facultatief) Waar zit je **niet** op te wachten?

Mail je antwoorden aan Cuno van Merwijk

Module 6 Strategie en lobby

Datum: 27 januari 2023

Locatie: Kanaal30, Kanaalweg 30, 3526 KM Utrecht

Op de juiste plaats, op de juiste tijd, op de juiste manier, bij de juiste persoon of organisatie de belangen van de verpleegkundig specialist agenderen en behartigen, ter bevordering van optimale patiëntenzorg. Zo zou je Strategie en lobby in het kader van deze Leergang kunnen typeren. Onder leiding van door de wol geverfde deskundigen op dit gebied leren de deelnemers hoe je dat kunt aanpakken.

Leerdoelen

1. Leren strategisch denken en handelen en zo door sterkere positionering van de verpleegkundig specialist op meso- en macroniveau de zorg voor een categorie patiënten verbeteren.
2. Leren ontwikkelen van een missie, visie en strategie voor de positionering van de verpleegkundig specialist op meso- en macroniveau.
3. Meer invloed verwerven in je instelling.
4. Antwoord vinden op de vraag of krachtenbundeling tussen verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten helpt voor de positionering op meso- en macroniveau of niet?
5. Leren lobbyen op meso- en macroniveau om visie, missie en doel te bereiken. The do's en don'ts van lobbyen.
6. Kennis van de verschillende lobby-instrumenten verwerven.

Sprekers en gasten

Tom Oostrom, directeur Nierstichting, verpleegkundige n.p.

Francis Bolle, senior beleidsmedewerker en lobbyist V&VN

Anne Marie Weggelaar, Assistant Professor Erasmus School of Health Policy & Management Health Services Management & Organisation (HSMO) Erasmus Universiteit

Lies Zuidema, trainer en programmamanager

Programma

08.45	Inloop en voorbereiding dag
09.00	Terugkoppeling opdrachten module door deelnemers
09.30	Strategie: Hoe maak je van een fondsenwervende organisatie een maatschappelijke organisatie met een duidelijke visie en missie? Tom Oostrom
11.00	pauze
11.15	Deelnemers behandelen in groepjes leerdoel, coachingsvraag, opdrachten en projectplan
12.30	Lunch
13.00	Lobbyen bij de Tweede Kamer en het ministerie van VWS, Francis Bolle
14.30	pauze
14.45	Zorgrebellens, Annemarie Weggelaar
16.45	Training en groepsproces, onder leiding van Lies Zuidema
17.00	Sluiting

Opdrachten

1. Verdiep je in de missie, visie en strategie van jouw organisatie.
2. Beschrijf als groep de visie op de verpleegkundig specialist van VWS, V&VN VS, de opleidingen, ZN, zorgverzekeraars, NFU, NVZ, ActiZ en GGZ Nederland. Verdeel deze organisaties onderling. Maak gebruik van directe contacten, websites, literatuur en beleidsdocumenten. Rapporteer gezamenlijk aan V&VN VS.
3. Schrijf een missie, visie en strategie voor de zorg aan jouw categorie patiënten/jouw projectplan. Besteed daarbij aandacht aan het betrekken van de raad van bestuur maar ook aan patiënten,

artsen, gespecialiseerd verpleegkundigen en collega's. Hoe krijg je relevante actoren en personen mee en in beweging? Hoe positioneren we daarin de verpleegkundig specialist?

4. Of maak een strategie voor een netwerk van V&VN VS met visie, missie en kernwaarde en realisatieplan voor een netwerk. De strategie dient houvast te verschaffen aan V&VN VS. Hoe krijg je relevante personen mee en in beweging?
5. Ga na in hoeverre jouw visie aansluit bij de visie van V&VN VS strategisch beleidsplan 2017-2022.
6. Wat beogen de diverse partijen, zoals raden van bestuur, artsen, NFU, NVZ, ActiZ, VGN, politici, verzekeraars en (V&VN) VS zelf? Is er sprake van domeinverschuiving en/of domeinstrijd?
7. Wat is onze lobby en wat is de lobby van andere partijen? Wat is het politieke spel?
8. Eigen organisatie: Wat is de stand van zaken en wat beogen de verschillende actoren als RVB, artsen, verpleegkundig specialisten?
9. Bedenk en bespreek met Francis onderwerpen voor het werkbezoek VWS en Tweede kamer.

Leesvoorbereiding

- Het grote lobbyboek; de ongeschreven regels van het spel van Erik van Venetië.
- Op zoek naar zorgrebell Roland Bal, Anne Marie Weggelaar & Iris Wallenburg. Rotterdam: Erasmusuniversiteit 2018.
- <https://www.rolandberger.com/en/Publications/Making-it-new.html>.

Module 7 Diner Pensant

? februari 2023

Locatie: Senaatszaal Academiegebouw Utrecht, Domplein 29

Tijd: 17.30 - 21.30 uur

Tijdens het Diner Pensant wisselen de aanwezigen in een informele - maar prestigieuze - setting, naar aanleiding van een tafelrede van een toonaangevende spreker, met elkaar van gedachten over al datgene wat de deelnemers aan de Leergang bezighoudt. Iedere deelnemer nodigt naast zijn of haar coach een lid van de raad van bestuur van zijn of haar organisatie (of vergelijkbaar) uit.

De gelegenheid bij uitstek om nieuwe contacten te maken en oude te onderhouden!

Doelen

1. Netwerk versterken.
2. Positioneren van de afdeling V&VN VS.
3. Lobbyen en draagvlak creëren voor nieuwe groep Leergang verpleegkundig specialisten bij werkgevers en netwerken.

Gasten en sprekers

Inge Rinzema, voorzitter V&VN VS

Coaches, begeleidingscommissie, Netwerk V&VN VS

Leden van de raden van bestuur van de deelnemers

Aantal deelnemers: 60

Programma

17.30	Ontvangst
18.00	Welkom en introductie Inge Rinzema
18.10	Terugkoppeling opdrachten door deelnemers
18.30	Voorstelronde aan tafel
19.15	Spreker
19.45	Tafelwisseling/discussie aan tafel
20.15	Plenaire terugkoppeling, discussie
21.15	Afsluiting

Opdrachten

1. Bedenk als groep vijf vragen voor de spreker.
2. Ga tijdens het diner in gesprek met twee personen die je nog niet kent over de verpleegkundig specialist.

Module 8 Zichtbaarheid en communicatie

Datum: 30 maart 2023

Locatie: Kanaal30, Kanaalweg 30, 3526 KM Utrecht

Niet goed zichtbaar zijn. Dat is een verschijnsel waar verpleegkundigen in het algemeen last van hebben, ook verpleegkundig specialisten. Hun toegevoegde waarde wordt te vaak als een afgeleide van andere expertises (bijvoorbeeld de artsen) beschouwd. Daarom is het zaak de meerwaarde van verpleegkundig specialisten expliciet te maken, en daarover te communiceren op alle niveaus: team, instelling, financiers, pers, overheid enzovoort.

Leerdoelen

1. Met communicatie in kaart brengen van de meerwaarde van de verpleegkundig specialist, zowel in de instelling als landelijk.
2. Beschrijven van 'unique selling points' van de verpleegkundig specialisten.
3. Bepalen van een effectieve communicatiestrategie.
4. Maken van een vlog, blog, gebruik van social media, of schrijven artikel en houden van presentatie.
5. Aansluiten bij- en bijdragen aan de communicatie van V&VN VS.

Sprekers en gasten

Petra Stienen, communicatiestrateg

Lies Zuidema, trainer en programmamanager

Programma

08.45	Inloop en voorbereiding dag
09.00	Terugkoppeling opdrachten module door deelnemers
09.30	Communicatietraining door Petra Stienen
12.00	Lunch
12.30	Vervolg communicatietraining door Petra Stienen
16.45	Training en groepsproces, en voorbereiding werkbezoek VWS, onder leiding van Lies Zuidema
17.00	Sluiting

Opdrachten

1. Neem drie foto's mee van mensen die vooral veel autoriteit uitstralen en drie foto's van mensen die vooral veel charisma hebben. Zorg dat je ze uitgeprint op papier meeneemt naar de module.
2. Wat is de toegevoegde waarde van je beroep als verpleegkundig specialist? Wat zijn de 'unique selling points'? Waar en voor wie wil je die boodschap profileren en communiceren? Welk middel past bij jou en je doelgroep?
3. Maak een blog, vlog, artikel of presentatie.

Leesvoorbereiding

- [Vergroot je charisma en krijg meer aandacht voor je verhaal. Maximiliaan Winkelhuis, Petra Stienen \(2019\)](#)

Module 9 Werkbezoek ministerie van VWS en Tweede Kamer

Datum: ? april 2023

Locatie: Ministerie van VWS en Tweede Kamer der Staten-Generaal

Op naar het centrum van de macht: Den Haag. In deze module krijgen de deelnemers zicht op het machtsspel (of de taakverdeling) tussen de diverse spelers die betrokken zijn bij het politieke spel. En hoe verpleegkundig specialisten zich snel de spelregels kunnen eigen maken.

Leerdoelen

1. Zicht krijgen op het politieke spel, tussen brancheorganisaties, VWS en de Tweede Kamer, vanuit het perspectief van verpleegkundig specialisten.
2. Zicht krijgen op werkwijze en organisatie van het ministerie van VWS.
3. Zicht krijgen op werkwijze en organisatie van de Tweede Kamer.
4. Ontdekken waar, bij wie en hoe je kunt lobbyen om invloed te verkrijgen voor de beroepsgroep.
5. Verwerven van kennis van het politieke krachtenveld: V&VN, lokale politiek, verzekeraars en landelijke politiek.

Gasten en sprekers

Nog aan te kondigen, Wieke Paulusma (D66)(?)

Lies Zuidema, projectleider

Programma

12.00	Terugkoppeling opdrachten door deelnemers
12.20	Ontvangst ministerie van VWS te Den Haag
15.00	Ontvangst Tweede Kamer

Opdrachten

1. Bestudeer en vraag na: wat doet jouw politieke partij voor verpleegkundig specialisten?
2. Verdiep je in de organisatie van het ministerie van VWS. Welke directie(s) gaat/gaan over de verpleegkundig specialisten?
3. Bedenk als groep drie onderwerpen van gesprek met VWS. Check wat het V&VN VS-standpunt is.

Module 10 Samenwerken en onderhandelen

Datum: 1 juni 2023

Locatie: Kanaal30, Kanaalweg 30, 3526 KM Utrecht

Samenwerken en onderhandelen doen verpleegkundig specialisten dagelijks, vaak zonder zich daarvan bewust te zijn. In voorafgaande modules is al veel geleerd over beroepsidentiteit en meerwaarde van de verpleegkundig specialist. Deze module maakt de technieken voor doelmatig onderhandelen expliciet.

Leerdoelen

1. Verbeteren samenwerking tussen verpleegkundig specialisten en andere professionals in hiërarchische organisaties en landelijke gremia.
2. Leren met lobby en onderhandelen een optimale samenwerking te bereiken, zowel landelijk als in de eigen organisatie.
3. Leren ongewenste competitie met artsen, psychologen, verpleegkundigen, physician assistants te voorkomen of op te lossen.

Sprekers en gasten

Stephan Valk, voorzitter raad van bestuur Parnassagroep, lid bestuur GGZ Nederland

Marjolein Tasche, voorzitter raad van bestuur Franciscus Gasthuis

Lies Zuidema, trainer en programmamanager

Programma

08.45	Inloop en voorbereiding dag
09.00	Terugkoppeling opdrachten module door deelnemers
09.30	Samenwerken met bestuur en brancheorganisaties De dynamiek tussen koepelorganisaties en verpleegkundig specialisten, Stephan Valk. Samenwerken met bestuurders. Wat kan een bestuurder betekenen bij de dynamiek tussen maatschappen en verpleegkundig specialisten? Door Marjolein Tasche.
12.30	Lunch
13.00	Afsluiting en borging. Wat hebben we bereikt, samen en individueel? Evaluatie van portfolio, project, coaching en Leergang. Hoe gaan we verder in onze organisatie en verankeren we ons als groep binnen V&VN VS? Lies Zuidema
17.00	Sluiting

Opdrachten

1. Loop een dag mee met een lid van de raad van bestuur en maak daar een kort verslag van in je portfolio.
2. Interview in groepjes sleutelfiguren bij V&VN, Federatie Medisch Specialisten, KNMG, NVZ, LHV, Verenso en ZN en anderen over de inzet van verpleegkundig specialisten. Namen van sleutelfiguren komen van voorzitter V&VNVS.
3. Bedenk als groep twee vragen voor Marjolein Tasche en Stephan Valk. Stuur deze naar Cuno van Merwijk
4. Stuur je portfolio, inclusief project aan Lies Zuidema

Afspraken

Doel

De leergang draagt op micro-, meso- en macro-niveau bij aan:

- Effectieve en doelmatige patiëntenzorg om antwoord te geven op de vraag van de burger en van de samenleving naar toegankelijke, betaalbare en geïndividualiseerde gezondheidszorg.
- Verbinden van cure en care.
- Kwaliteit van leven van patiënten.
- Meer duidelijkheid over de taken, verantwoordelijkheden en wettelijke bevoegdheden van de verpleegkundig specialist.
- Optimale samenwerking en samenwerkingsafspraken tussen artsen, verpleegkundigen en zorgaanbieders.
- Realisatie van meer onderzoek naar doelmatigheid en kosteneffectiviteit, in relatie tot patiënttevredenheid.
- Een beter imago van het beroep verpleegkundig specialist.

Rol van deelnemers na afloop van de Leergang

Na het volgen van de Leergang:

- Nemen de deelnemers het voortouw in de lokale en landelijke strategische agenda voor het bieden van doelmatige en effectieve patiëntenzorg.
- Ondersteunen zij proactief hun instelling in het organiseren van doelmatige patiëntenzorg.
- Promoten zij het vak van verpleegkundige en verpleegkundig specialist.

V&VN Verpleegkundig Specialisten draagt zorg voor:

1. Training en scholing

V&VN VS verplicht zich een Leergang strategie en positionering verpleegkundig specialisten aan te bieden. De Leergang beslaat een periode van 10 maanden met 6 modules van één dag, een dinerpensant, 6 coaching-bijeenkomsten en 2 werkbezoeken.

2. Coaching

V&VN VS wijst elke deelnemer een coach toe; de coaches komen uit het netwerk van V&VN VS. Er zijn zes fysieke contactmomenten met de coaches. Coachen houdt in dat de coach een coachee helpt leerdoelen te verwezenlijken en zich verder helpt te ontwikkelen. De coach helpt de ander bij het leren. Niet door te onderwijzen, maar door te inspireren en te ondersteunen. Hierdoor zijn ze in staat het zelfreflecterende en zelfsturende vermogen van de coachee(s) optimaal te stimuleren. De coach en coachee (deelnemer Leergang) plannen zelf de contactmomenten.

3. Certificaat en accreditatie

V&VN VS reikt aan het einde van het programma bij voldoende participatie van de deelnemer een certificaat uit. Deze leergang is geaccrediteerd door het Verpleegkundig Specialisten Register.

Zorgorganisaties zorgen voor:

- Een bijdrage van € 3.995,- voor deelname.
- Betaling van eventuele reis- of andere onkosten.
- Verletijd voor de deelnemer ten behoeve van deelname en coaching.

Deelnemers zorgen voor:

- Aanwezigheid en actieve participatie bij alle trainingsbijeenkomsten.
- Actieve participatie in zes coachingsbijeenkomsten.
- Uitvoering van een project.
- Tijdig retourneren van alle evaluatieformulieren.
- Het maken en onderhouden van een Persoonlijk Leerplan. De scholingsdagen betreffen thema's die zowel algemeen behandeld worden als meer toegespitst op de rol die de deelnemer heeft binnen zowel de beroepsgroep/-vereniging als in de eigen praktijksituatie.
- Het maken van een portfolio.
- Lidmaatschap van V&VN en de afdeling V&VN VS.
- Actief te zijn en te blijven ten behoeve van de beroepsgroep voor minimaal twee jaar na afronding van de Leergang.
- De organisatie van terugkomdagen gedurende twee jaar na afronding, ondersteund en gemonitord vanuit V&VN VS.

Literatuur

Lezen:

- [Verpleegkundig leiderschap, Hester Vermeulen et al. \(2017\)](#)
- [VBOC rapport; verpleegkundige toekomst in goede banen mei 2006](#)
- [Beroepsprofiel verpleegkundig specialist 2019](#)
- [Regeling zelfstandig bevoegdheid verpleegkundig specialisten](#)
- [Meerjarenplan V&VN VS Strategisch beleidsplan 2017-2022](#)
- [Model-Kwaliteitsstatuut GGZ](#)
- [De context van de wettelijke bevoegdheid \(artikel\)](#)
- [Notitie centraal beleid ziekenhuizen verpleegkundig specialisten \(notitie\)](#)
- [Factsheet verpleegkundig specialist](#)
- <https://www.eur.nl/eshpm/nieuws/onderzoeksrapport-op-zoek-naar-zorgrebelln>
- Samenvatting proefschrift van dr. Ada ter Maten-Speksnijder: *Op zoek naar Florence: een nieuw licht op de professionele verantwoordelijkheid van verpleegkundig specialisten* via www.proefschriftenverpleegkunde.nl

Lezen voor verdere verdieping:

- [Algemeen besluit CSV](#)
- [Specifiek besluit algemene gezondheidszorg](#)
- [Specifiek besluit geestelijke gezondheidszorg](#)
- [Taakherschikking in de gezondheidszorg; advies van de Raad voor de Volksgezondheid aan de minister van VWS, 2002](#)
- [De B van bekwaam \(RVS, 2019\)](#)

Literatuur ter Inspiratie:

- [Zorg met liefde en Lef \(Alsem & Klein Koerman, 2012\)](#)
- [Advanced Practice Nursing, An Integrative Approach Ann B. Hamric, Charlene M. Hanson, Mary Fran Tracy, Eileen T. O'Grady.](#)
- [The Nature of Nursing \(Henderson, 1966\)](#)
- [Vergroot je charisma en krijg meer aandacht voor je verhaal. Maximiliaan Winkelhuis, Petra Stienen \(2019\)](#)
- [Het grote lobbyboek; de ongeschreven regels van het spel. Erik van Venetië \(2013\)](#)
- [Verandermanagement, Henk G. Kleijn; Fred J. Rorink \(2016\)](#)

